

В. Є. Слюсаренко

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і аудиту
Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРИСТОРОННЬОЇ СПІВПРАЦІ

Стаття присвячена дослідженню ролі трипаризму у формуванні дієвої держави та гармонійного суспільства в Україні. Трипаризм, як модель соціального партнерства між державою, бізнесом і громадянським суспільством, відіграє важливу роль у забезпеченні балансу інтересів різних сторін, вирішенні соціально-економічних проблем і досягненні сталого розвитку. У статті аналізується теоретичний та практичний потенціал трипаризму, визначаються його ключові елементи та умови ефективної реалізації в сучасних українських реаліях.

Автори акцентують увагу на нормативно-правовому регулюванні трипаризму в Україні, зокрема на національних та міжнародних правових актах, що визначають принципи соціального діалогу та партнерства. Трипаризм розглядається як інструмент соціального партнерства, що сприяє узгодженню інтересів різних сторін, зміцненню суспільної довіри та підвищенню ефективності державної політики.

У роботі також висвітлено основні проблеми трипаризму в Україні, серед яких недостатня активність громадянського суспільства, низький рівень соціальної відповідальності бізнесу та фрагментарний характер державної політики у цій сфері. Розкрито сутність трипаризму та визначено його ключові принципи, такі як рівноправність сторін, спільна відповідальність і прозорість. Зроблено висновок, що для ефективного впровадження трипаризму необхідні такі заходи: вдосконалення нормативно-правової бази, посилення інституційних можливостей сторін соціального партнерства, впровадження механізмів стимулювання бізнесу до участі в соціальних проєктах, а також забезпечення належного рівня освіти та інформованості населення про переваги трипаризму.

Результати дослідження мають практичну цінність для державних органів, бізнес-структур та громадських організацій, які прагнуть досягти гармонійного співіснування та ефективною співпраці задля побудови дієвої держави та гармонійного суспільства в Україні.

Ключові слова: тристороння співпраця, правові механізми, держава, бізнес, громадянське суспільство.

Постановка проблеми. Сучасні виклики соціально-економічного розвитку України вимагають пошуку нових підходів до ефективної взаємодії між державою, бізнесом і громадянським суспільством. Одним із ключових інструментів для досягнення збалансованого регіонального розвитку є тристороння співпраця, яка дозволяє узгоджувати інтереси всіх учасників процесу. Однак на практиці реалізація трипартизму стикається з низкою проблем, серед яких недостатнє правове регулювання, відсутність ефективних організаційних механізмів, низький рівень взаємної довіри між сторонами, а також обмеженість фінансових та інформаційних ресурсів.

Незважаючи на наявність законодавчої бази, що регламентує взаємодію сторін соціального

діалогу, процес її реалізації в Україні потребує удосконалення з урахуванням європейського досвіду. Залишається актуальним питання формування ефективної системи організаційно-правових механізмів, які забезпечать координацію дій державних органів, бізнес-структур та інститутів громадянського суспільства в процесі ухвалення управлінських рішень та реалізації соціально-економічних ініціатив.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці організаційно-правових механізмів забезпечення тристоронньої співпраці приділяли увагу як вітчизняні, так і зарубіжні науковці. Серед українських дослідників слід відзначити праці таких учених, як В.І. Геєць, О.Ф. Новікова, Т.Є. Єфименко, які досліджува-

ли питання взаємодії держави, бізнесу та громадянського суспільства в умовах трансформації економіки та розвитку регіонів. Іноземні дослідники, зокрема Дж. Б'юкенен, М. Портер, Т. Сміт, приділяли увагу формуванню ефективних моделей партнерства між державним і приватним секторами, а також впливу соціального діалогу на економічне зростання.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз та систематизація існуючих організаційно-правових інструментів, що сприяють ефективній взаємодії між державою, бізнесом і громадянським суспільством, а також визначення шляхів удосконалення правового забезпечення тристороннього партнерства в Україні.

Виклад основного матеріалу. Трипартизм – це особлива форма взаємодії та співпраці між державою (урядом), бізнесом і громадянським суспільством, представленим неприбутковими організаціями (третім сектором). Законодавче закріплення тристоронніх відносин розпочалося ще на початку 20 століття.

Одним із перших прикладів тристороннього партнерства стало створення в 1919 році Міжнародної організації праці (МОП) в рамках Версальського договору, прийнятого після завершення Першої світової війни. Основною метою заснування МОП стало поширення концепції соціальної відповідальності як ключового чинника для досягнення тривалого миру у світі, що відображено у Преамбулі Статуту організації [1].

МОП є унікальною тристоронньою організацією, яка об'єднує представників урядів, роботодавців і працівників задля спільної розробки політик та програм у сфері праці. Вона відповідає за розробку міжнародних стандартів праці та здійснює контроль за їх дотриманням. У співпраці з країнами-членами МОП прагне забезпечити імплементацію трудових стандартів на законодавчому рівні та їх ефективне застосування на практиці. У 1946 році МОП стала першою спеціалізованою агенцією ООН, а її тристороння структура створює унікальний простір для відкритого обговорення та розробки трудових стандартів у 183 країнах-учасниках [2].

Співпраця держави, бізнесу та громадянського суспільства у сфері трудових відносин стрімко розвивалася й нині є характерною для більшості країн світу, включаючи Україну. У вітчизняному контексті цей формат партнерства часто називають соціальним партнерством, яке є механізмом врегулювання соціально-трудових конфліктів та узгодження інтересів

найманих працівників і роботодавців шляхом суспільного діалогу та реалізації прав і інтересів обох сторін [3].

Перші спроби законодавчого врегулювання соціального партнерства в Україні відбулися у 1996 році, коли до Верховної Ради було подано проєкт закону «Про соціальне партнерство». У листопаді того ж року постановою ВРУ №551/96-ВР законопроєкт повернули Кабінету Міністрів України на доопрацювання, з урахуванням зауважень та пропозицій, і рекомендовано внести його на розгляд після ратифікації Європейської соціальної хартії та ухвалення законів про порядок вирішення колективних трудових спорів і про професійні спілки [4].

У вересні 2002 року законопроєкт повторно подали до Верховної Ради України, однак у січні 2003 року профільний комітет з питань соціальної політики та праці рекомендував відхилити його. Подальша інформація про розгляд законопроєкту на офіційному вебсайті ВРУ відсутня.

Законопроєкт передбачав, що соціальне партнерство є системою взаємовідносин між працівниками, роботодавцями та виконавчою владою, які виступають сторонами соціального партнерства у процесі реалізації соціально-економічних прав та інтересів. Метою партнерства було досягнення узгодженості інтересів шляхом переговорів, консультацій, укладання угод, колективних договорів та прийняття спільних рішень.

16 листопада 2006 року на двадцять сьомому пленарному засіданні Міжпарламентської Асамблеї держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав було ухвалено Модельний закон про соціальне партнерство. Відповідно до його положень, соціальне партнерство визначається як взаємодія органів державної влади, об'єднань роботодавців та профспілок у процесі розробки та впровадження узгодженої соціально-економічної політики та політики в сфері трудових відносин. Соціальне партнерство також охоплює двосторонні відносини між роботодавцями та профспілками, які спрямовані на узгодження інтересів сторін у порядку, встановленому законодавством [5].

Національна тристороння соціально-економічна рада (далі – Національна рада) була вперше створена за ініціативи всеукраїнських профспілок, об'єднань роботодавців та Кабінету Міністрів України як консультативно-дорадчий орган при Президентові України. До її складу увійшли представники Кабінету Міністрів, всеу-

країнських професійних спілок та їх об'єднань, а також всеукраїнських організацій роботодавців. Її створення було закріплено Указом Президента України від 29 грудня 2005 року № 1871 «Про розвиток соціального діалогу в Україні».

Для ефективного ведення соціального діалогу в Україні, Національна рада вдруге була утворена як постійно діючий орган відповідно до Закону України «Про соціальний діалог» на підставі Указу Президента № 347 від 02 квітня 2011 року.

Основними завданнями Національної ради є:

- формування єдиної узгодженої позиції сторін соціального діалогу щодо економічної та соціальної стратегії розвитку України, а також шляхів вирішення актуальних проблем у цій сфері;

- розробка та подання узгоджених рекомендацій і пропозицій Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України щодо формування і реалізації державної економічної та соціальної політики, а також регулювання трудових, економічних та соціальних відносин [6].

Трипартизм активно застосовується не лише в сфері соціального партнерства, а й у інших напрямках державного управління.

Однією з дієвих форм взаємодії влади, бізнесу та громадськості в Україні є парламентські слухання, які проводяться у Верховній Раді України. Вони є традиційним інструментом публічного обговорення важливих соціально-економічних питань із залученням широкого кола учасників: представників державної влади, місцевого самоврядування, громадських організацій, наукових установ та інших зацікавлених сторін. Основна мета парламентських слухань – це аналіз найактуальніших суспільних проблем, проведення експертизи законодавчих ініціатив, привернення уваги громадськості до важливих питань та вироблення рекомендацій для їх вирішення.

Слухання є важливим інструментом не лише парламентської діяльності, а й формування громадської думки щодо соціально-політичних та економічних викликів.

У Верховній Раді України передбачено два типи слухань:

- парламентські слухання, що проводяться на загальнонаціональному рівні;

- комітетські слухання, які організовуються окремими комітетами парламенту.

Порядок проведення слухань регулюється положеннями, затвердженими постановою

Верховної Ради України від 11 грудня 2003 року № 1385-IV (додатки №№1-2).

За підсумками слухань Верховна Рада приймає відповідну постанову із рекомендаціями, які мають бути враховані органами державної влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від їх форми власності та підпорядкування [7, с. 142].

Одним із яскравих прикладів тристороннього партнерства є парламентські слухання, присвячені темі «Розвиток підприємництва в Україні та підтримка малого і середнього бізнесу». 13 квітня 2016 року Верховна Рада України ухвалила постанову №1090-VIII, якою було затверджено рекомендації за підсумками цих слухань. Рекомендації передбачають створення та вдосконалення механізмів реалізації трипартизму в таких напрямках:

- Регуляторна політика. Пропонується створити консультативно-дорадчі органи при парламентських комітетах за участю представників малого та середнього бізнесу для тіснішої взаємодії з підприємцями у розробці законодавства, а також запровадити громадські ради при центральних та місцевих органах виконавчої влади. Необхідно провести ревізію нормативно-правових актів, що регулюють підприємницьку діяльність, із залученням представників бізнесу та сформувати так звані "регуляторні карти" для окремих галузей.

- Податкова та митна політика. Внести на розгляд Верховної Ради законопроект, що посилить роль громадськості в боротьбі з корупцією.

- Кредитна політика. Пропонується використання частини міжнародної фінансової допомоги на кредитування малого та середнього бізнесу, створення в Україні Агентства підтримки малого бізнесу за аналогією з Адміністрацією малого бізнесу США (SBA).

- Експортна політика. Передбачається активізація популяризації української продукції на міжнародному ринку, посилення ролі торгових представництв та взаємодії з українською діаспорою для просування національних економічних інтересів.

- Освітня політика. Запропоновано законодавчі стимули для утримання талановитої молоді в країні, а також активне залучення наукових установ до розробки економічної політики.

Раніше в контексті трипартизму вже згадувалося про роль громадських рад. На думку П. Манжолі, демократичний лад передбачає конституційно закріплені засади участі гро-

мадян у політичному житті [9]. Постійно діючи консультативно-дорадчі органи є ефективним інструментом управління, здатним підвищити довіру населення до влади та запобігти соціальному протистоянню. Участь представників бізнесу в роботі громадських рад сприяє врахуванню економічних інтересів громадян при прийнятті управлінських рішень.

Згідно з Конституцією України та Законом України «Про місцеве самоврядування» (1997 рік), територіальні громади мають широкі повноваження щодо вирішення місцевих питань. Необхідність посилення взаємодії держави та громадянського суспільства призвела до ухвалення Кабінетом Міністрів України Концепції сприяння розвитку громадянського суспільства (2007 р.), яка визначає основні напрями співпраці влади та громади на принципах взаємної зацікавленості та партнерства.

У 2010 році було проведено загальнонаціональний моніторинг виконання цієї концепції, що дозволило виявити ключові проблеми її реалізації та визначити рекомендації щодо покращення. Серед них – необхідність створення координаційного органу при уряді, розробка державної програми сприяння розвитку громадянського суспільства та посилення участі громадськості в ухваленні управлінських рішень [11].

Співпраця між державою, бізнесом та громадянським суспільством у форматі громадських рад зазнала суттєвих змін протягом усіх років становлення незалежної України. Відбувалися зміни у назвах цих органів (колегія, рада, консультативна рада тощо), складі учасників, рівнях представництва, а також у нормативних документах, що регулюють їхню діяльність.

Залучення громадськості до співпраці з органами виконавчої влади розпочалося ще у 1993 році. Однією з перших таких ініціатив стала Рада підприємців України при Кабінеті Міністрів України, створена постановою уряду № 210 від 22 березня 1993 року. Основним завданням Ради було сприяння ефективній взаємодії між підприємцями та урядом у процесі формування державної політики розвитку підприємництва та ринкової інфраструктури. Згодом Рада стала дієвим механізмом донесення потреб підприємців до вищих органів влади.

Важливим етапом розвитку громадських екологічних організацій стало створення Громадської ради при Міністерстві екології та природних ресурсів України, до складу якої увійшли провідні екологічні організації. Цей орган

було сформовано 17 липня 1996 року з метою залучення громадськості до процесу прийняття рішень у сфері охорони довкілля.

У 2000 році була створена Громадська колеґія Держкомпідприємництва України (наказ № 31 від 28 липня 2000 року). Її діяльність спрямовувалася на захист прав підприємців, сприяння їхній участі в управлінні державними справами та врегулювання конфліктних ситуацій у підприємницькому середовищі. З моменту створення кількість членів колеґії постійно зростала, і на початок 2003 року їх налічувалося 62 особи, включаючи представників підприємницьких об'єднань, науковців та експертів. Колеґія діяла через 9 постійних комісій, керівники яких формували раду для вирішення ключових питань.

Згідно з даними довідника «Громадські ради в Україні», підготовленого Українським незалежним центром політичних досліджень, у 2003 році при центральних органах виконавчої влади функціонувало 16 громадських рад, проте більшість із них мали формальний характер і не проводили засідань роками.

Станом на той час при Президентові України було створено 27 консультативно-дорадчих органів, більшість з яких мали міжвідомчий статус і складалися переважно з державних службовців. Аналогічна ситуація спостерігалася і при Кабінеті Міністрів України, де з 23 консультативних органів лише два відповідали критеріям громадських рад із належними повноваженнями.

Обов'язкове створення громадських рад при органах виконавчої влади було започатковане у 2004 році відповідно до Указу Президента України № 854 від 31 липня 2004 року «Про забезпечення умов для більш широкої участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики». Кабінет Міністрів затвердив постанову № 1378 від 15 жовтня 2004 року, яка закріпила механізми участі громадськості в управлінні державними справами.

Втім, одним із основних недоліків постанови стало те, що Типове положення про громадські ради передбачало лише координаційну функцію та обмежені повноваження.

У 2005 році урядом було ухвалено постанову № 356 від 18 травня, якою громадські ради були перетворені на громадські колеґії, що дозволяло керівникам органів виконавчої влади самостійно формувати їхній склад. Ця зміна фактично позбавила громадські ради їхньої незалежності.

Проте прагнення громадянського суспільства до відновлення своїх прав у процесі співпраці з державою дало позитивні результати. Згодом була відновлена практика створення громадських рад із ширшими повноваженнями, а тристороннє партнерство поступово почало виконувати свої основні функції.

У 2006 році, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 1 березня 2006 року № 215 «Питання забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», було скасовано постанову від 18 травня 2005 року № 356 і відновлено Типове положення про громадські ради, затверджене постановою від 15 жовтня 2004 року № 1378. Однак у деяких органах виконавчої влади громадські колегії не були перейменовані на громадські ради й продовжували функціонувати у своєму попередньому статусі. Незважаючи на формальні аспекти діяльності, інтерес до співпраці між органами влади та громадськістю невинно зростав. У період 2005–2009 років громадські ради діяли при більшості центральних та місцевих органів виконавчої влади. За даними Секретаріату Кабінету Міністрів України, їх кількість у 2006–2009 роках становила від 64 до 83.

У 2009 році Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 1302 від 26 листопада «Про додаткові заходи щодо забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», яка скасувала постанову від 15 жовтня 2004 року № 1378 та затвердила нове Загальне положення про громадські ради при органах виконавчої влади. Це розширило можливості впливу громадських рад на прийняття рішень, передбачаючи, що їхні пропозиції враховуються під час затвердження остаточних рішень. Якщо громадська рада пропонувала доопрацювати проєкт нормативно-правового акта, це доопрацювання проводилося за її участю.

Указ Президента України від 9 грудня 2010 року № 1085 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» вніс корективи в процес формування громадських рад, зокрема передбачив створення таких рад при більшості міністерств та інших центральних органах виконавчої влади на більш пізніх етапах. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» зобов'язувала прове-

сти установчі збори за участю громадянського суспільства протягом трьох місяців для створення громадських рад при центральних та місцевих органах виконавчої влади.

Згідно з моніторингом Українського незалежного центру політичних досліджень, на 1 жовтня 2011 року було сформовано 566 громадських рад із 608 необхідних (93%), зокрема:

- 9 рад при міністерствах;
- 28 рад при центральних органах виконавчої влади;
- 27 рад при обласних державних адміністраціях, Київській та Севастопольській міських адміністраціях;
- 487 рад при районних державних адміністраціях;
- 14 рад при районних адміністраціях у містах Києві та Севастополі.

Громадські ради взаємодіють із громадянами, громадськими організаціями, науковцями та бізнесом для визначення потреб населення, залучення додаткових ресурсів для вирішення суспільних проблем та вдосконалення своєї діяльності. Відповідно до постанови № 996, громадські ради проводять консультації з громадськістю у формах:

- Публічних обговорень: конференції, форуми, громадські слухання, круглі столи, теле- або радіодебати, інтернет-конференції.
- Вивчення громадської думки: соціологічні дослідження, анкетування, фокус-групи, моніторинг відгуків та коментарів у ЗМІ, аналіз звернень громадян.

Такі заходи сприяють врахуванню інтересів різних соціальних груп, підвищенню прозорості роботи органів влади та забезпеченню їх підзвітності перед суспільством.

Громадська рада та її органи організовують різноманітні комунікативні заходи за участю представників інститутів громадянського суспільства, підприємств, установ та організацій усіх форм власності з метою вироблення обґрунтованої точки зору та рекомендацій для обласних державних адміністрацій та інших органів публічної влади, інститутів громадянського суспільства та суб'єктів підприємництва по найважливіших питаннях діяльності Громадської ради у сфері своїх повноважень [10 с. 63].

Вказане свідчить про спрямованість роботи суб'єктів трипартизму для досягнення спільної мети ефективним шляхом.

Чинне законодавство України створює умови для взаємодії громадськості, бізнесу та держави

не лише через формування спеціальних дорадчих органів, а й завдяки передбаченню таких можливостей у інших правових актах. На основі аналізу законодавчих норм можна виокремити наступні додаткові форми співпраці:

– Спільна розробка місцевих нормативних актів або програм – така можливість передбачена Законом України «Про місцеве самоврядування» та Бюджетним кодексом України.

– Рішення муніципальних проблем шляхом надання грантів інститутам громадянського суспільства – реалізується на основі місцевих нормативно-правових актів, що стосуються виконання програм розвитку.

– Співпраця у соціальній сфері – включає залучення ресурсів громадських організацій та фінансування з боку місцевого бізнесу для досягнення соціальних цілей.

– Систематичні консультації із громадськістю та бізнесом – передбачають публічні обговорення проєктів місцевих нормативно-правових актів як важливий інструмент забезпечення прозорості та підзвітності.

– Ці форми сприяють залученню різних сторін до вирішення важливих питань місцевого значення та забезпечують ефективну співпрацю між ключовими учасниками соціально-економічного розвитку.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Тристороннє партнерство між державою, бізнесом та громадянським суспільством є важливим механізмом забезпечення сталого розвитку, підвищення якості життя громадян та вирішення соціально-економічних питань.

Організаційно-правові інструменти. Чинне законодавство України передбачає широкий спектр організаційно-правових механізмів для забезпечення взаємодії трьох секторів. Це включає створення громадських рад, проведення консультацій із громадськістю, спільну розробку нормативно-правових актів і програм розвитку, надання грантів громадським організаціям та інші форми співпраці.

Список використаної літератури:

1. Походження та історія. URL: <http://www.ilo.org/global/about-the-ilo/history/lang--en/index.htm> (дата звернення: 17.03.2024).
2. Міжнародна організація праці (МОП). URL: <http://dsp.gov.ua/міжнародна-організація-праці-моп/> (дата звернення: 17.03.2024).
3. Держава в системі соціально – трудових відносин. URL: http://buklib.net/component?option=com_jbook/task/view/Itemid,99999999/catid,263/id,11868/ (дата звернення: 17.03.2024).
4. Про проєкт Закону України про соціальне партнерство: Постанова Верховної Ради України №551/96-ВР від 20.11.1996 року. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/551/96-vr/conv> (дата звернення: 17.03.2024).
5. Модельний закон про соціальне партнерство. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_g07 (дата звернення: 17.03.2024).
6. Про національну тристоронню соціально-економічну раду. URL: http://www.ntser.gov.ua/pro_nazradu/page7 (дата звернення: 17.03.2024).
7. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. С. Г. Серьогіної. Х.: Право, 2005. 256 с.
8. Рекомендації парламентських слухань на тему «Розвиток підприємництва в Україні та підтримка малого і середнього бізнесу» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1090-viii> (дата звернення: 17.03.2024).
9. Манжолі П.Г. Форми участі громадськості у діяльності органів влади та прийнятті політичних рішень. Стратегічні пріоритети. 2007. №4 (5). 13-18 с.
10. Громадські ради: створення та організація роботи: /довідково-методичний посібник для членів громадських рад/ за заг. ред. А.С.Крупіка. – Одеса, 2012. 326 с.
11. Влада і суспільство: діалог через громадські ради: монографія / Шайгородський Ю. Ж., Андрійчук Т. С., Дідух А. Я. та ін. ; за заг. ред. Шайгородського Ю. Ж. К. : ПАЛИВОДА А. В., 2011. 148 с.
12. Про додаткові заходи щодо забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: Постанова Кабінету Міністрів України №1302 від 26 листопада 2009 року URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1302-2009-p> (дата звернення: 18.03.2024).
13. Громадські ради в цифрах : загальнонаціональний звіт із моніторингу формування громадських рад при центральних та місцевих органах виконавчої влади / М. В. Лациба, О. С. Хмара, А. О. Красносільська та ін. URL: <http://www.ucipr.kiev.ua/files/books/monitoring-CC2011.pdf> (дата звернення: 18.03.2024).

Sliusarenko V. Ye. Organizational and legal mechanisms for ensuring tripartite cooperation

The article is devoted to the study of the role of triparism in the formation of an effective state and a harmonious society in Ukraine. Triparism, as a model of social partnership between the state, business and civil society, plays an important role in ensuring the balance of interests of various parties, solving socio-economic problems and achieving sustainable development. The article analyzes the theoretical and practical potential of triparism, defines its key elements and conditions for effective implementation in modern Ukrainian realities.

The authors focus on the regulatory and legal regulation of triparism in Ukraine, in particular on national and international legal acts that determine the principles of social dialogue and partnership. Triparism is considered as an instrument of social partnership, which helps to harmonize the interests of different parties, strengthen public trust and increase the effectiveness of state policy.

The work also highlights the main problems of triparism in Ukraine, including the insufficient activity of civil society, the low level of social responsibility of business and the fragmented nature of state policy in this area. It was concluded that the following measures are necessary for the effective implementation of tripartism: improvement of the regulatory and legal framework, strengthening of the institutional capabilities of the parties of social partnership, implementation of mechanisms to encourage business to participate in social projects, as well as ensuring the appropriate level of education and awareness of the population about the benefits of tripartism.

The results of the study have practical value for government bodies, business structures and public organizations that strive to achieve harmonious coexistence and effective cooperation for the purpose of building an effective state and a harmonious society in Ukraine.

Key words: tripartite cooperation, legal mechanisms, state, business, civil society.